

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้หญิงวัยทำงานที่มีสถานภาพโสดใน กรุงเทพมหานคร มีระเบียบวิธีการศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ครอบคลุมถึง กิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นของผู้หญิงวัยทำงานที่มีสถานภาพโสดดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 The AIOs Framework (Kotler, 1997)

กิจกรรม (Activities)	ความสนใจ (Interests)	ความคิดเห็น (Opinions)
การทำงาน (Work)	ครอบครัว (Family)	ต่อตัวเอง (Themselves)
งานอดิเรก (Hobbies)	บ้าน (Home)	ปัญหาสังคม (Social Issues)
กิจกรรมสังคม (Social Event)	งาน (Job)	การเมือง (Politics)
การใช้เวลาว่าง (Vacation)	การร่วมกิจกรรมชุมชน	ธุรกิจ (Business)
การพักผ่อน (Entertainment)	(Community)	เศรษฐกิจ (Economics)
สมาชิกคลับ (Club Membership)	การสันทนาการ (Recreation)	การศึกษา (Education)
การร่วมกิจกรรมชุมชน	เสื้อผ้า (Fashion)	ผลิตภัณฑ์ (Product)
(Community)	อาหาร (Food)	อนาคต (Future)
การเลือกซื้อ (Shopping)	สื่อ (Media)	วัฒนธรรม (Culture)
กีฬา (Sports)	ความสำเร็จ (Achievement)	

จากตารางที่ 3 สามารถนำตัวแปรต่างๆ มาใช้เป็นแนวทางที่ช่วยให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการนำไปวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ เพื่อนำมาจัดรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภคกลุ่มต่างๆ ให้ออกมาชัดเจนขึ้นว่ามีลักษณะทางจิตวิทยาเป็นอย่างไร โดยนำมากำหนดเป็นแบบสอบถามในส่วนแบบสอบถามเรื่องรูปแบบการดำเนินชีวิตได้ ดังนี้

1. กิจกรรม (Activities) มีจำนวน 9 หมวด ได้แก่

1.1 หมวดการทำงาน (Work) มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ คือข้อที่ 1-4
ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดการทำงาน (Work)

ข้อ	แหล่งที่มา	การทำกิจกรรมต่างๆ
1	เกษรา, สุพิชา	ฉันเข้าร่วมงานสัมมนาหรืออบรมในหลักสูตรที่เป็นประโยชน์ต่องาน
2	เกษรา, สุพิชา	ฉันทำงานล่วงเวลาช่วงเย็นและวันหยุด
3	วรางคณา	ฉันทำงานพิเศษที่ไม่เกี่ยวกับงานประจำ
4	วรางคณา	ฉันมีการวางแผนและจัดลำดับความสำคัญของงานในการทำงาน

1.2 หมวดงานอดิเรก (Hobbies) มีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ คือข้อที่ 5-9
ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดงานอดิเรก (Hobbies)

ข้อ	แหล่งที่มา	การทำกิจกรรมต่างๆ
5	สุพิชา	ฉันชอบอ่านหนังสือและนิตยสาร
6	เกษรา, สุพิชา	ฉันเล่นดนตรีเป็นงานอดิเรก
7	วรางคณา	ฉันชอบร้องคาราโอเกะ
8	พนิดา	ฉันสะสมผลงานดารานักร้องที่เป็นที่นิยม
9	สุพิชา	ฉันเลี้ยงสัตว์ไว้เป็นเพื่อน

1.3 หมวดกิจกรรมสังคม (Social Event) มีข้อความจำนวน 4 ข้อ คือข้อที่ 10-14 ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงข้อความและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดกิจกรรมสังคม (Social Event)

ข้อ	แหล่งที่มา	การทำกิจกรรมต่างๆ
10	สุพิชา	ฉันไปงานเลี้ยงสังสรรค์และงานรื่นเริงตามเทศกาล
11	สุพิชา	ฉันเป็นอาสาสมัครช่วยองค์กรการกุศล
12	สุพิชา	ฉันไปเยี่ยมเยียนญาติผู้ใหญ่ในเทศกาลสำคัญ เช่น ปีใหม่ สงกรานต์
13	อรรณพ	ฉันมักจะเข้าวัดเพื่อทำบุญปฏิบัติธรรม

1.4 หมวดการใช้เวลาว่าง (Vacation) มีข้อความจำนวน 5 ข้อ คือข้อที่ 14-18 ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงข้อความและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดการใช้เวลาว่าง (Vacation)

ข้อ	แหล่งที่มา	การทำกิจกรรมต่างๆ
14	อรรณพ	ฉันมักจะพูดคุยกับเพื่อนทางอินเทอร์เน็ต (MSN)
15	เกษรา, สุพิชา	ฉันทำความสะอาดบ้านด้วยตัวเอง
16	สุพิชา	ฉันใช้เวลาว่างในการท่องอินเทอร์เน็ต
17	เกษรา, สุพิชา	ฉันดูโทรทัศน์/ซีดี/ดีวีดี ที่บ้าน
18	สุพิชา	ฉันใช้เวลาอยู่กับตัวเองตามลำพังเงียบๆ

1.5 หมวดการพักผ่อน (Entertainment) มีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ คือข้อที่ 19-23 ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดการพักผ่อน (Entertainment)

ข้อ	แหล่งที่มา	การทำกิจกรรมต่างๆ
19	เกษรา, สุพิชา	ฉันลาพักร้อนไปเที่ยวต่างประเทศ
20	สุพิชา	ฉันพักผ่อนที่บ้านหลังเลิกงานแทนการออกไปเที่ยวกลางคืน
21	สุพิชา	ฉันไปท่องเที่ยวจังหวัดใกล้เคียงในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์
22	เกษรา, สุพิชา	ฉันทำกิจกรรมที่ตื่นเต้น ทำทาย เช่นปีนผา ล่องแก่ง
23	สุพิชา	ฉันไปชมภาพยนตร์ที่โรงภาพยนตร์

1.6 หมวดสมาชิกคลับ (Club Membership) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ คือข้อที่ 24-26 ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดสมาชิกคลับ (Club Membership)

ข้อ	แหล่งที่มา	การทำกิจกรรมต่างๆ
24	สุพิชา	ฉันเป็นสมาชิกหนังสือพิมพ์ต่างๆเพื่อติดตามข่าวสารสถานการณ์ปัจจุบัน
25	วรางคณา	ฉันเป็นสมาชิกชมรมที่เกี่ยวข้องกับงานที่ฉันทำ
26	วรางคณา	ฉันเป็นสมาชิกสปอร์ตคลับ

1.7 หมวดการร่วมกิจกรรมชุมชน (Community) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ คือข้อที่ 27-29 ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดร่วมกิจกรรมชุมชน (Community)

ข้อ	แหล่งที่มา	การทำกิจกรรมต่างๆ
27	เกษรา, สุพิชา	ฉันทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครอบครัว
28	สุพิชา	ฉันใช้เวลาเข้าร่วมในงานแฟชันโชว์
29	เกษรา, สุพิชา	ฉันสวมมนต์และทำบุญตักบาตร

1.8 หมวดการเลือกซื้อ (Shopping) มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ คือข้อที่ 30-33 ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดการเลือกซื้อ (Shopping)

ข้อ	แหล่งที่มา	การทำกิจกรรมต่างๆ
30	วรางคณา	ฉันเลือกซื้อสินค้าที่ดูใจถึงแม้จะราคาสูงก็ตาม
31	นฤมล	ฉันชอบซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ต
32	สุพิชา	ฉันมักเลือกซื้อสินค้าแฟชั่นจากต่างประเทศ
33	วรางคณา	ฉันมักจะใช้บัตรเครดิตในการใช้จ่ายใช้สอย

1.9 หมวดกีฬา (Sports) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ คือข้อที่ 34-36 ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดกีฬา (Sports)

ข้อ	แหล่งที่มา	การทำกิจกรรมต่างๆ
34	เกษรา	ฉันเล่นกีฬาทุกวันหยุด
35	สุพิชา, วรางคณา	ฉันออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาเป็นประจำ
36	พนิดา	ฉันชอบเล่นกีฬาที่ไม่ทำให้ผิวเสีย

2. ความสนใจ (Interests) มีจำนวน 9 หมวด ได้แก่

2.1 หมวดครอบครัว (Family) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ คือข้อที่ 37-39 ดัง

ตารางที่ 13

ตารางที่ 13 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดครอบครัว (Family)

ข้อ	แหล่งที่มา	ความสนใจในเรื่องต่างๆ
37	เกษรา, สุพิชา	ฉันให้ความสำคัญกับครอบครัวเป็นอันดับแรก
38	เกษรา, สุพิชา	เมื่อมีปัญหาฉันมักปรึกษาคนในครอบครัว
39	วรางคณา	ฉันให้ความสำคัญกับการทำกิจกรรมในครอบครัวเสมอ

2.2 หมวดบ้าน (Home) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ คือข้อที่ 40-42 ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดบ้าน (Home)

ข้อ	แหล่งที่มา	ความสนใจในเรื่องต่างๆ
40	เกษรา	บ้านของฉันต้องเป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่เสมอ
41	เกษรา, สุพิชา	ฉันสนใจที่จะตกแต่งบ้านให้สวยงามน่าอยู่
42	วรางคณา	ฉันเป็นคนดูแลความเป็นระเบียบในบ้านด้วยตัวเอง

2.3 หมวดงาน (Job) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ คือข้อที่ 43-45 ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดงาน (Job)

ข้อ	แหล่งที่มา	ความสนใจในเรื่องต่างๆ
43	พินิตา	ฉันหางานใหม่เพื่อรายได้ที่สูงขึ้น
44	เกษรา	ฉันสนใจเฉพาะเรื่องที่ทำให้ก้าวหน้าในหน้าที่การงานเท่านั้น
45	วรางคณา	ฉันสนใจศึกษาเพิ่มเติมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำอยู่

2.4 หมวดการร่วมกิจกรรมชุมชน (Community) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ คือ ข้อที่ 46-48 ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดการร่วมกิจกรรมชุมชน (Community)

ข้อ	แหล่งที่มา	ความสนใจในเรื่องต่างๆ
46	สุพิชา	ฉันสนใจเข้าร่วมพัฒนาชุมชนของฉันให้เจริญก้าวหน้า
47	สุพิชา	ฉันสนใจเข้าร่วมงานการกุศลเพื่อช่วยเหลือสังคม
48	เกษรา	ฉันสนใจการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

2.5 หมวดการสันทนาการ (Recreation) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ คือข้อที่ 49-51 ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดการสันทนาการ (Recreation)

ข้อ	แหล่งที่มา	ความสนใจในเรื่องต่างๆ
49	สุพิชา	ฉันสนใจเที่ยวชมงานศิลปะและวัฒนธรรมของไทย
50	วรางคณา	ฉันชอบการท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติ
51	วรางคณา	ฉันชอบพักผ่อนด้วยการเล่นเกมคอมพิวเตอร์

2.6 หมวดเสื้อผ้า (Fashion) มีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ คือข้อที่ 52-56 ดังตารางที่

18

ตารางที่ 18 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดเสื้อผ้า (Fashion)

ข้อ	แหล่งที่มา	ความสนใจในเรื่องต่างๆ
52	สุพิชา	ฉันให้ความสำคัญกับสไตล์ของเสื้อผ้ามากกว่าราคา
53	สุพิชา	ฉันสนใจทดลองใช้ตราสินค้าใหม่ๆ มากกว่าใช้แต่ตราสินค้าเดิม
54	สุพิชา	ฉันนิยมซื้อตราสินค้าที่มีชื่อเสียง (Brand Name)
55	สุพิชา	ฉันสนใจรายการแฟชั่นโชว์มากกว่ารายการอื่นๆ
56	เกษรา	ฉันแต่งกายตามสบายมากกว่าตามสมัยนิยม

2.7 หมวดอาหาร (Food) มีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ คือข้อที่ 57-61 ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดอาหาร (Food)

ข้อ	แหล่งที่มา	ความสนใจในเรื่องต่างๆ
57	สุพิชา	ฉันสนใจดูแลสุขภาพของตัวเองให้แข็งแรง
58	วรางคณา	ในการเลือกซื้ออาหารฉันคำนึงถึงความสะอาดสบายเสมอ
59	สุพิชา	ฉันให้ความสำคัญกับการรับประทานอาหารที่ถูกต้องอนามัย
60	สุพิชา	ฉันรับประทานอาหารจานด่วนเป็นประจำ
61	วรางคณา	ฉันชอบเตรียมอาหารสำหรับรับประทานเอง

2.8 หมวดสื่อ (Media) มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ คือข้อที่ 62-65 ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดสื่อ (Media)

ข้อ	แหล่งที่มา	ความสนใจในเรื่องต่างๆ
62	เกษรา, สุพิชา	ฉันสนใจเรื่องราวในแวดวงบันเทิง เช่น ข่าวซุบซิบดารา, นักร้อง
63	วรางคณา	ฉันขาดอุปกรณ์สื่อสารเช่น โทรศัพท์มือถือ, PDA ไม่ได้
64	เกษรา	ฉันติดตามข่าวสารบ้านเมืองทุกวัน
65	เกษรา	ฉันชอบดูโฆษณาทางโทรทัศน์มากพอๆ กับดูรายการต่างๆ

2.9 หมวดความสำเร็จ (Achievement) มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ คือข้อที่ 66-69 ดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดความสำเร็จ (Achievement)

ข้อ	แหล่งที่มา	ความสนใจในเรื่องต่างๆ
66	วรางคณา	ความสำเร็จสูงสุดของฉันคือ ความร่ำรวย
67	สุพิชา	การเดินทางรอบโลกเป็นหนึ่งในความฝันของฉัน
68	ศรันยพงศ์	ความสำเร็จของฉันคือการได้เป็นเจ้าของธุรกิจของตัวเอง
69	สุพิชา	ฉันพัฒนาตนเองตลอดเวลาเพื่อความสำเร็จในอาชีพ

3. ความคิดเห็น (Opinions) มีจำนวน 9 หมวด ได้แก่

3.1 หมวดต่อตนเอง (Themselves) มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ คือข้อที่ 70-73
ดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดต่อตนเอง (Themselves)

ข้อ	แหล่งที่มา	ความคิดเห็นต่อตนเองและประเด็นต่างๆ
70	วารางคณา	ฉันจะทำในสิ่งที่ฉันเห็นว่าถูกต้องเหมาะสมโดยไม่สนใจคนอื่น
71	สร้อยพวงส์	ฉันมีความสุขและพอใจกับชีวิตที่เป็นอยู่ทุกวันนี้
72	นฤมล	บุคลิกและรูปลักษณ์ภายนอกเป็นสิ่งที่สำคัญมาก
73	สุพิชา	คนเรากำหนดชะตาชีวิตของตัวเอง ไม่ใช่ฟ้าลิขิต

3.2 หมวดปัญหาสังคม (Social Issues) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ คือข้อที่
74-76 ดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในปัญหาสังคม (Social Issues)

ข้อ	แหล่งที่มา	ความคิดเห็นต่อตนเองและประเด็นต่างๆ
74	พนิดา	เทคโนโลยีทำให้จิตใจมนุษย์แข็งกระด้าง
75	พนิดา	บาปบุญคุณโทษและกฎแห่งกรรมเป็นเรื่องลึกลับ
76	พนิดา	การเที่ยวกลางคืนเป็นสีสันอย่างหนึ่งของชีวิต

3.3 หมวดการเมือง (Politics) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ คือข้อที่ 77-79 ดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดปัญหาสังคม (Social Issues)

ข้อ	แหล่งที่มา	ความคิดเห็นต่อตนเองและประเด็นต่างๆ
77	เกษรา	ประชาชนที่ดีควรไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
78	นฤมล	การเมืองเป็นเรื่องของคนทั้งประเทศ
79	นฤมล	ฉันไม่ชอบความขัดแย้งทางการเมือง

3.4 หมวดธุรกิจ (Business) มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ คือข้อที่ 80-83 ดังตารางที่ 25

ตารางที่ 25 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดธุรกิจ (Business)

ข้อ	แหล่งที่มา	ความคิดเห็นต่อตนเองและประเด็นต่างๆ
80	พนิดา	การลงทุนทำธุรกิจในปัจจุบันมีความเสี่ยง
81	พนิดา	ในโลกยุคดิจิทัลที่ไวกว่าถึงจะอยู่ได้
82	พนิดา	ขอเพียงคุณมีความคิดคุณก็ทำธุรกิจได้
83	วรางคณา	การกู้ยืมเงินเพื่อลงทุนทำธุรกิจเป็นเรื่องปกติ

3.5 หมวดเศรษฐกิจ (Economics) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ คือข้อที่ 84-86 ดังตารางที่ 26

ตารางที่ 26 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดเศรษฐกิจ (Economics)

ข้อ	แหล่งที่มา	ความคิดเห็นต่อตนเองและประเด็นต่างๆ
84	นฤมล	เศรษฐกิจของไทยคงตกต่ำไปอีกนาน
85	นฤมล	นักการเมือง/นโยบายของรัฐบาลทำให้เศรษฐกิจตกต่ำ
86	เกษรา	ประชาชนทุกคนควรมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ

3.6 หมวดการศึกษา (Education) มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ คือข้อที่ 87-90 ดังตารางที่ 27

ตารางที่ 27 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดการศึกษา (Education)

ข้อ	แหล่งที่มา	ความคิดเห็นต่อตนเองและประเด็นต่างๆ
87	เกษรา	ประสบการณ์จากการทำงานมีค่ากว่าปริญญาบัตร
88	เกษรา	การศึกษาต่อในประเทศหรือต่างประเทศก็เหมือนกัน
89	นฤมล	การศึกษาที่สูงขึ้นทำให้คนมีโอกาสในชีวิตมากขึ้น
90	นฤมล	การศึกษาเพียงแค่ปริญญาตรีไม่เพียงพอสำหรับการแข่งขันในปัจจุบัน

3.7 หมวดผลิตภัณฑ์ (Product) มีข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ คือข้อที่ 91-94 ดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดผลิตภัณฑ์ (Product)

ข้อ	แหล่งที่มา	ความคิดเห็นต่อตนเองและประเด็นต่างๆ
91	สุพิชา	สินค้าราคาแพงแต่มีคุณภาพย่อมดีกว่าสินค้าราคาถูกแต่คุณภาพต่ำ
92	ศรัณยพงศ์	สินค้าทุกๆ ตราก็เหมือนกัน
93	เกษรา	ตราสินค้าและราคาไม่ใช่เรื่องสำคัญ อยู่ที่ความพอใจ
94	นฤมล	สินค้าของไทยมีคุณภาพเทียบเท่าต่างประเทศ

3.8 หมวดอนาคต (Future) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ คือข้อที่ 95-97 ดังตารางที่ 29

ตารางที่ 29 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดอนาคต (Future)

ข้อ	แหล่งที่มา	ความคิดเห็นต่อตนเองและประเด็นต่างๆ
95	พินิตา	อนาคตจะดีถ้าเรามีการวางแผนตั้งแต่วันนี้
96	เกษรา	ฉันคาดหวังว่าจะเป็นผู้บริหารระดับสูงในอนาคต
97	ศรัณยพงศ์	ฉันอยากจะทำชีวิตปัจจุบันเพื่อไปทำบางอย่างที่ต่างออกไป

3.9 หมวดวัฒนธรรม (Culture) มีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ คือข้อที่ 98-100 ดังตารางที่ 30

ตารางที่ 30 แสดงข้อคำถามและแหล่งที่มาของคำถามในหมวดวัฒนธรรม (Culture)

ข้อ	แหล่งที่มา	ความคิดเห็นต่อตนเองและประเด็นต่างๆ
98	เกษรา	คุณค่าทางจิตใจมีความหมายมากกว่าวัตถุสิ่งของ
99	เกษรา	การเลียนแบบวัฒนธรรมต่างชาติไม่ใช่เรื่องเสียหาย
100	เกษรา	วัฒนธรรมไทยเป็นสิ่งที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์

ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้หญิงวัยทำงานที่มีสถานภาพโสด ซึ่งมีอายุระหว่าง 30 – 49 ปี ที่ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 1,138,500 คน (ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร, 2550) เหตุผลที่เลือกในช่วงอายุนี้ เพราะอัตรากำลังแรงงานหญิงในช่วงอายุ 30 – 49 ปี มีจำนวน 59.32% ของอัตรากำลังแรงงานหญิงทั้งหมดจากช่วงอายุ 15 – 60 ปี (ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร, 2550) และจากข้อมูลตัวเลขทางการตลาดในประเทศไทย พบว่า ผู้หญิงที่มีอายุตั้งแต่ 30 – 49 ปี เป็นกลุ่มผู้บริโภคที่มีความน่าสนใจ กลายเป็นกลุ่มผู้บริโภคสินค้าและบริการที่ใหญ่ที่สุดในสังคม เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลทางสังคม เศรษฐกิจ และการบริโภคสูง เพราะเป็นกลุ่มที่มีกำลังซื้อสูง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าสำหรับตนเองและบุคคลในครอบครัว (กรุงเทพธุรกิจ, 2549)

ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้การคำนวณจากสูตร ด้วยความเชื่อมั่นที่ 95% และความคลาดเคลื่อนที่ 5% ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n คือ จำนวนตัวอย่างหรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N คือ จำนวนหน่วยทั้งหมด หรือขนาดของประชากร
 E คือ ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้

โดย N ของการวิจัยครั้งนี้ คือ จำนวนผู้หญิงวัยทำงานที่มีสถานภาพโสดอายุระหว่าง 30 – 49 ปี ที่ทำงานอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวน 1,138,500 คน แทนค่าในสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{1,138,500}{1 + (1,138,500)(0.5)^2}$$

$$n = 399.99$$

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำไว้ที่จำนวน 400 ราย และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกรอบในการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Frame)

ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ขอบเขตการแบ่งพื้นที่เขตการปกครองกรุงเทพมหานคร (สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร, 2547) ซึ่งได้จัดกลุ่มพื้นที่ตามศักยภาพในการพัฒนาและสภาพภูมิศาสตร์ของ 50 พื้นที่เขต ออกเป็น 12 โซน ซึ่งประกอบด้วย

1. พื้นที่ กท1 เขตอนุรักษณ์เมืองเก่ากรุงรัตน โกสินทร์ เรียกว่า กลุ่มรัตน โกสินทร์
2. พื้นที่ กท2 เขตศูนย์กลางธุรกิจ การค้า การบริการ และการท่องเที่ยวระดับภูมิภาค เรียกว่า กลุ่มลุมพินี
3. พื้นที่ กท3 เขตเศรษฐกิจใหม่ แหล่งจ้างงาน ย่านการค้าบริการ และที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก เรียกว่า กลุ่มวิภาวดี
4. พื้นที่ กท4 เขตเศรษฐกิจใหม่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา เรียกว่า กลุ่มเจ้าพระยา

5. พื้นที่ กท5 เขตอนุรักษเมืองเก่ากรุงธนบุรี แหล่งวิถีชีวิตชุมชนดั้งเดิมและแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม เรียกว่า กลุ่มกรุงธนบุรี
6. พื้นที่ กท6 เขตเศรษฐกิจการจ้างงานใหม่ และที่อยู่อาศัยหนาแน่นมากรองรับศูนย์คมนาคม ศูนย์ธุรกิจพาณิชย์กรรม และศูนย์ราชการของกรุงเทพมหานครด้านตะวันตก เรียกว่า กลุ่มตากสิน
7. พื้นที่ กท7 เขตที่อยู่อาศัยรองรับการขยายตัวของเมือง ด้านตะวันออกตอนเหนือ เรียกว่ากลุ่มพระนครเหนือ
8. พื้นที่ กท8 เขตที่อยู่อาศัยรองรับการขยายตัวของเมือง ด้านตะวันออกตอนใต้ เรียกว่ากลุ่มบูรพา
9. พื้นที่ กท9 เขตเกษตรกรรมและที่อยู่อาศัยสภาพแวดล้อมดี เรียกว่ากลุ่ม สุวินทวงศ์
10. พื้นที่ กท10 เขตศูนย์ชุมชนชานเมืองรองรับสนามบิน เรียกว่ากลุ่มศรีนครินทร์
11. พื้นที่ กท11 เขตเกษตรกรรมและที่อยู่อาศัยสภาพแวดล้อม ผสมผสานพื้นที่เกษตรกรรม เรียกว่า กลุ่มมหาสวัสดิ์
12. พื้นที่ กท12 เขตเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ที่อยู่อาศัยและแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เรียกว่ากลุ่มสนามชัย

ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ผู้ศึกษาได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยเลือกเขตที่ดินประเภทพาณิชยกรรม หรือกลุ่มเขตเศรษฐกิจเมือง (พื้นที่สีแดง) ที่ดินประเภทพาณิชยกรรมคือพื้นที่ที่เป็นศูนย์กลางธุรกิจการพาณิชย์และการบริการ เป็นพื้นที่ศูนย์กลางของสำนักงาน สถาบันการเงิน สถานเริงรมย์ โรงแรม เป็นต้น ซึ่งเป็นบริเวณที่มีคนวัยทำงานหนาแน่นมากกว่าบริเวณอื่น จึงช่วยให้การเก็บข้อมูลสามารถทำได้ตรงกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด มีทั้งหมด 4 พื้นที่ รวม 18 เขต ได้แก่

1. พื้นที่ กท2 เขตศูนย์กลางธุรกิจ การค้า การบริการ และการท่องเที่ยวระดับภูมิภาค เรียกว่ากลุ่มลุมพินี ประกอบด้วย 4 เขต คือ เขตปทุมวัน เขตบางรัก เขตสาทร เขตวัฒนา
2. พื้นที่ กท3 เขตเศรษฐกิจใหม่ แหล่งจ้างงาน ย่านการค้าบริการ และที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก เรียกว่ากลุ่มวิภาวดี ประกอบด้วย 6 เขต คือ เขตจตุจักร เขตบางซื่อ เขตพญาไท เขตดินแดง เขตห้วยขวาง เขตราชเทวี
3. พื้นที่ กท4 เขตเศรษฐกิจใหม่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา เรียกว่ากลุ่มเจ้าพระยา ประกอบด้วย 5 เขต คือ เขตคลองเตย เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา เขตพระโขนง เขตบางนา

4. พื้นที่ กท6 เขตเศรษฐกิจการจ้างงานใหม่ และที่อยู่อาศัยหนาแน่นมากรองรับ ศูนย์คมนาคม ศูนย์ธุรกิจพาณิชย์กรรม และศูนย์ราชการของกรุงเทพมหานครด้านตะวันตก เรียกว่า กลุ่มตากสิน ประกอบด้วย 3 เขต คือ เขตภาษีเจริญ เขตจอมทอง เขตราษฎร์บูรณะ

ขั้นตอนที่ 3 การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

ผู้ศึกษาได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยการเขียนชื่อทั้ง 18 เขต ลงในกระดาษ 18 ใบ แล้วจับสลากขึ้นมาจำนวน 10 ใบ ของจำนวนสลากทั้งหมด เพื่อให้ได้จำนวนที่เพียงพอต่อการเป็นตัวแทนของเขตที่ดินประเภทพาณิชย์กรรม โดยเขตที่จับสลากได้จำนวน 10 เขต ได้แก่

1. เขตจตุจักร	2. เขตสาทร
3. เขตพระโขนง	4. เขต พญาไท
5. เขตจอมทอง	6. เขตบางนา
7. เขตปทุมวัน	8. เขตห้วยขวาง
9. เขตราษฎร์บูรณะ	10. เขตดินแดง

ขั้นตอนที่ 4 การสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดจำนวนตัวอย่าง (Quota Sampling)

ผู้ศึกษาได้กำหนดจำนวนตัวอย่างในการเก็บข้อมูลของแต่ละเขตเป็นจำนวนเท่ากัน คือ เขตละ 40 คน เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีการกระจายอยู่ในแต่ละเขตเท่าๆ กัน

ขั้นตอนที่ 5 การเก็บข้อมูลแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

ทำการเก็บข้อมูลในแหล่งธุรกิจและชุมชนที่คาดว่าจะพบประชากรกลุ่มเป้าหมาย ในแต่ละเขต เช่น อาคารสำนักงาน ย่านธุรกิจ ศูนย์ประชุม ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

วิธีการศึกษา

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาในรูปแบบการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้แก่

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร กลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้ในขอบเขตประชากร คือผู้หญิงที่มีสถานภาพโสดอายุระหว่าง 30 – 49 ปี ซึ่งทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ดังนี้

เขต	ช่วงอายุ				รวม
	30 – 34 ปี	35 – 39 ปี	40 – 44 ปี	45 – 49 ปี	
เขตจตุจักร	10	10	10	10	40
เขตสาทร	10	10	10	10	40
เขตพระโขนง	10	10	10	10	40
เขต พญาไท	10	10	10	10	40
เขตจอมทอง	10	10	10	10	40
เขตบางนา	10	10	10	10	40
เขตปทุมวัน	10	10	10	10	40
เขตห้วยขวาง	10	10	10	10	40
เขตราษฎร์บูรณะ	10	10	10	10	40
เขตดินแดง	10	10	10	10	40
รวม	100	100	100	100	400

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสาร ฐานข้อมูลและเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นข้อมูลประกอบในการศึกษา วิเคราะห์ และสรุปผล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างตามแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการดำเนินชีวิต AIO โดยรวบรวมจากผลงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องนำมาประยุกต์และปรับปรุงให้เหมาะสมกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้ขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญในด้านการวิจัย โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close – ended Questionnaire) โดยมีเนื้อหาของคำถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนจำนวน 110 ข้อ คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ พักอาศัยอยู่กับใคร สถานภาพที่พำนักอาศัยในปัจจุบัน ประเภทที่พักอาศัย จำนวนบัตรเครดิต และอัตราการเก็บออมเงิน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิต ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับการทำกิจกรรม (Activities : A) สามารถแบ่งออกได้เป็นด้านการทำงาน (Work) งานอดิเรก (Hobbies) กิจกรรมสังคม (Social Event) การใช้เวลาวาง (Vacation) การพักผ่อน (Entertainment) สมาชิกคลับ (Club Membership) การร่วมกิจกรรมชุมชน (Community) การเลือกซื้อ (Shopping) และกีฬา (Sports) มีข้อคำถามทั้งหมด 36 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความสนใจในเรื่องต่างๆ (Interests : I) สามารถแบ่งออกได้เป็นความสนใจต่อครอบครัว (Family) บ้าน (Home) งาน (Job) การร่วมกิจกรรมชุมชน (Community) การันทนาการ (Recreation) เสื้อผ้า (Fashion) อาหาร (Food) สื่อ (Media) ความสำเร็จ (Achievement) มีข้อคำถามทั้งหมด 33 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ (Opinions : O) สามารถแบ่งออกได้เป็น ความคิดเห็นต่อตัวเอง (Themselves) ปัญหาสังคม (Social Issues) การเมือง (Politics) ธุรกิจ (Business) เศรษฐกิจ (Economics) การศึกษา (Education) ผลิตภัณฑ์ (Product) อนาคต (Future) วัฒนธรรม (Culture) มีข้อคำถามทั้งหมด 31 ข้อ

ขั้นตอนที่มาของคำถาม ประกอบด้วย 1) การรวบรวมคำถามเกี่ยวกับลักษณะรูปแบบการดำเนินชีวิต 2) การทดสอบความน่าเชื่อถือของคำถาม

1) การรวบรวมคำถามลักษณะรูปแบบการดำเนินชีวิต ได้กรอบแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ตัวอย่างเช่น เกษรา เกิดมงคล, 2546; วรางคณา มาตา, 2547; สุพิชา บ้านชี, 2547; ศรันยพงศ์ เทียงธรรม, 2549) และเพื่อให้ได้คำถามที่หลากหลายครอบคลุมถึงลักษณะรูปแบบการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับผู้หญิงวัยทำงานจึงได้มีการคิดปรับปรุงเปลี่ยนแปลงคำถาม โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระเป็นผู้ช่วยแนะนำและแก้ไข

2) การทดสอบความน่าเชื่อถือของคำถาม โดยการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre test) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน โดยทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในส่วนที่วัดรูปแบบการดำเนินชีวิต โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาช (Cronbach, 1990 : 2004) ทั้งนี้ เนื่องจากลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราไลเกิร์ต (Likert Scale) พร้อมทั้งปรับปรุงข้อผิดพลาด เพื่อที่จะนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงต่อไป

$$\text{สูตร } \alpha \quad r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right\} \quad (\text{Cronbach, 1990})$$

เมื่อ r_{tt} คือ สัมประสิทธิ์แห่งความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

k คือ จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม

S_i^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละข้อ

S_x^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนที่ได้จากแบบสอบถาม

ผลการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา พบว่า แบบสอบถามในส่วนที่วัดรูปแบบการดำเนินชีวิตในด้านกิจกรรม ความสนใจ ความคิดเห็น และโดยภาพรวม มีค่าความเชื่อมั่น (Alpha) เท่ากับ 0.7805, 0.8249, 0.8165, และ 0.8969 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (Cronbach, 1990 : 204) จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

หลังจากทำการเก็บแบบสอบถามครบ 400 ชุด ได้ทำการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามอีกครั้ง พบว่า มีค่าความเชื่อมั่น (Alpha) ในด้านกิจกรรม ความสนใจ ความคิดเห็น และโดยภาพรวม เท่ากับ 0.765, 0.803, 0.771 และ 0.886 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป จึงมีนาเชื่อถือในการนำไปใช้สำหรับการศึกษาในครั้งนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต Factor Analysis และ Cluster Analysis

สำหรับลักษณะคำถามเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิต แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ คำถามเกี่ยวกับกิจกรรม, ความสนใจ และความคิดเห็น มีคำตอบให้เลือกแบ่งเป็น 5 ระดับเป็นแบบ

มาตราส่วนประมาณค่าของ Likert Rating Scale คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มี
เกณฑ์การให้คะแนนและแปลความหมายในแต่ละระดับดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคำถามเกี่ยวกับกิจกรรม

ค่าเฉลี่ยระดับ 4.21-5.00	หมายถึง	ทำกิจกรรมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระดับ 3.41-4.20	หมายถึง	ทำกิจกรรมมาก
ค่าเฉลี่ยระดับ 2.61-3.40	หมายถึง	ทำกิจกรรมปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระดับ 1.81-2.60	หมายถึง	ทำกิจกรรมน้อย
ค่าเฉลี่ยระดับ 1.00-1.80	หมายถึง	ทำกิจกรรมน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายคำถามเกี่ยวกับความสนใจ

ค่าเฉลี่ยระดับ 4.21-5.00	หมายถึง	สนใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระดับ 3.41-4.20	หมายถึง	สนใจมาก
ค่าเฉลี่ยระดับ 2.61-3.40	หมายถึง	สนใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระดับ 1.81-2.60	หมายถึง	สนใจน้อย
ค่าเฉลี่ยระดับ 1.00-1.80	หมายถึง	สนใจน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็น

ค่าเฉลี่ยระดับ 4.21-5.00	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ค่าเฉลี่ยระดับ 3.41-4.20	หมายถึง	เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ยระดับ 2.61-3.40	หมายถึง	เฉยๆ
ค่าเฉลี่ยระดับ 1.81-2.60	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ยระดับ 1.00-1.80	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เกณฑ์การแปลความหมายของลักษณะการดำเนินชีวิต (Factor Analysis) ใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

1. ถ้ากลุ่มตัวอย่างใด มีค่าสัมบูรณ์ของคะแนนตัวประกอบ (Factor Score) ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต ระหว่าง -0.40 ถึง 0.40 แสดงว่า มีค่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำ
  2. ถ้ากลุ่มตัวอย่างใด มีค่าสัมบูรณ์ของคะแนนตัวประกอบ (Factor Score) ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต ไม่อยู่ระหว่าง -0.40 ถึง 0.40 แสดงว่า มีค่าอยู่ในเกณฑ์สูง
- คะแนนตัวประกอบ (Factor Score) เป็นคะแนนมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1

เกณฑ์การแปลความหมายของลักษณะการดำเนินชีวิต (Cluster Analysis) เพื่อสรุปผลและอภิปรายผลการศึกษาเป็นดังต่อไปนี้

1. ถ้ากลุ่มตัวอย่างใด มีค่าสัมบูรณ์ของคะแนนตัวประกอบ (Factor Score) ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต มากกว่า 0.50 แสดงว่า เป็นลักษณะเด่น
  2. ถ้ากลุ่มตัวอย่างใด มีค่าสัมบูรณ์ของคะแนนตัวประกอบ (Factor Score) ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต ระหว่าง 0.25 ถึง 0.49 แสดงว่า เป็นลักษณะรอง
  3. ถ้ากลุ่มตัวอย่างใด มีค่าเฉลี่ยของคะแนนตัวประกอบ (Factor Score) ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต น้อยกว่า 0.25 แสดงว่า ไม่ใช่ลักษณะเด่นและรอง (ลักษณะทั่วไป)
- คะแนนตัวประกอบ (Factor Score) เป็นคะแนนมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1

สถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล มีวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะการดำเนินชีวิตและเพื่อวิเคราะห์ลักษณะรูปแบบการดำเนินชีวิตของแต่ละกลุ่ม ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ตารางแสดงค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยเพื่ออธิบายข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) มีวัตถุประสงค์เพื่อลดจำนวนตัวแปร (Data reduction) โดยจัดกลุ่มตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันไว้ด้วยกัน และทำการคำนวณคะแนนตัวประกอบ (Factor Score) เพื่อให้เป็นตัวแทนของกลุ่มตัวแปรและเพื่อนำไปใช้

วิเคราะห์กลุ่มในขั้นตอนที่ 3 ซึ่งการวิเคราะห์จัดตัวแปรกลุ่มกิจกรรม ความสนใจ ความคิดเห็นวิเคราะห์แยกได้ตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 การสกัดปัจจัยใช้วิธีตัวประกอบหลัก (Principle Component Analysis)

2.2 จำนวนปัจจัยที่เลือกสกัด ใช้กฎที่ค่า Eigen Value มากกว่า 1 เนื่องจากจำนวนตัวแปรของแต่ละชุดไม่เกิน 50 ตัวแปร

2.3 วิธีหมุนปัจจัยแบบ Varimax เพื่อให้ได้คะแนนตัวประกอบ (Factor Score) ที่ไม่มีความสัมพันธ์กัน โดยจะทำการตัดตัวแปรที่มีค่า ระหว่าง -0.40 ถึง 0.40 ออก เนื่องจากมีค่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2552)

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์จัดกลุ่ม (Cluster Analysis) เป็นการจัดกลุ่มของกลุ่มตัวอย่างเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มรูปแบบการดำเนินชีวิต จะใช้หลักเกณฑ์โดยการพิจารณาค่าคะแนนองค์ประกอบของแต่ละตัวแปร เพื่อหาลักษณะเด่นของแต่ละกลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์แบบ K-Mean Cluster Analysis ซึ่งเหมาะกับขนาดตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่เราต้องการ และ หาค่าเฉลี่ยของคะแนนตัวประกอบของแต่ละกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 4 เมื่อทราบลักษณะเด่นของแต่ละกลุ่มที่ได้จากการคำนวณขั้นต้นแล้วก็นำลักษณะทางประชากรศาสตร์มา Crosstabs กับจำนวนกลุ่มเพื่อที่จะหาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นสมาชิกในแต่ละกลุ่มรูปแบบการดำเนินชีวิตกับลักษณะทางประชากร

ระยะเวลาของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ใช้เวลาในการดำเนินการศึกษาทั้งสิ้น 4 เดือน โดยทำการศึกษาในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ เดือนเมษายน – เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2552 และมีระยะเวลาเก็บข้อมูลในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2552